

Leidžia Spaudos b-vė „Šviesa“

Redakcijos ir Administracijos adresas:

„LIETUVIS BRAZIL.“

Rua Bandeirantes, 92 (Bom Retiro)

Caixa postal, 1764.

S. Paulo.

LIETUVIS BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis

Prenumeratos kainas

Brazilijoje metams — 10\$000

pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.

Užsieniui: metams — 20\$000
pusei metų 12\$000.

Redaguojia

Redag. Komisija.

4-ti METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Balandžio - Abril mėn. 2 d.

NR. 13 (169)

Slydžiais keliais.

I.

Juo toliau gyvename čia išeivioj, juo kasdieninio mūsų gyvenimo vaizdas patampa vis liūdnesnis. Jau ne kartą šiuose pačiuose „Liet. Br.“ lapuose buvo iškeltos tos juodos gyvenimo dėmės, kurios teršia mūsų lietuvių vardą ne tik svietinųjų, bet ir savųjų akys.

Nekartosis tai, kas jau buvo paliesta ir nušviesta, bet noriu išskirti viešumon tik tas ydas, kurios paličia vien tik mūsų lietuvių gyvenimą siaurame ratelyje — šeimoje ir pavienių lietuvių gyvenime.

Lietuviai jau iš prigimties yra ramūs ir sugyvenamo būdo. Tuos būdo pavaldėjimo brožas jie išvystė gentartėmis savo gyvenamose sodybose. Lietuviai tai yra tradicijų ir praeities gyvenimo nešėjai. Naujoviskumas, modernizmas ir su juo surišti visi neišvairūs reiškiniai ir lietuviška šeima įsiverčia panašiu ir per ilgus metus. Iš vienos pusės tas gal ir blogas dalykas, bet doriniame šeimos gyvenime tas yra geras reiškinys. Didysis karas, tiesa, smarkiai sukrėtė lietuviškos šeimos dorovinius pagrindus, bet toli gražu dar ją nešūmė iš lygvaros ir gero kelio.

Gerus šeimyninio gyvenimo privalumus ir šeimos tradicijas lietuviai išvairiai atsinešė su savimi ir į išeiviją. Rodos čia tas neturėtų pasikeisti, nors gyvenimo aplinkuma yra skirtinga čia Brazilijoj. Bet ką faktynai mes matome? Kokiais keliais lietuviška šeima eina ir kokios yra to viso išdavos?

Kas turėjo progos arčiau susipažinti su mūsų lietuvių šeimos gyvenimu čia Brazilijoj, tas pastebėjo ir pastebėjo begalinį skirtingumą ir pasikeitimą blogoju pusėn. Vyras nesugyvena su žmona, žmona su vyru, vaikai su tėvais, brolis su seserim. Kelias, kodėl tai, pasidarys visiems aiškus, nutūko šeimą ryšantiųjų ryšių ir kiekvienas pasileidžia čia savais keliais nebedamas nei pareigų nei įstatymų. Tas yra skaudus reiškinys ne tik šeimos židinio ir tautinio atžvilgiu, bet taip pat tas yra neleistinas reiškinys žiūrint vien žmoniškumo akimis.

Yra begaliniai daug paimtų iš paties gyvenimo faktų, kad dėl įvairių smulkmenų, dėl mažų nesusipratimų, kurių šeimoje visuomet gali pasitaikyti, vyras paieka žmoną, žmona palieka šeimos židinį ir vaikučius ir išsina ten kur kijos neša, kur akys veda. Juk tokie pat gyvenimo nesusipratimai pasitaikydavo ir Lietuvoje, bet visuomet rasdavosi kitokios priemonės tiems nesusipratimams pašalinti, bet nemesti šeimą ir nueiti slydžiais gyvenimo šunkeliais...

Ar moterytės ir šeimos nuovaka mūsų sielose tapo kitokia? Nel vyro ir žmonos pareiga yra vienoda kaip Lietuvoje, taip ir čia Brazilijoj. Tiesa, kaip sakiau, čia gyvenimo aplinkuma yra kitokia, bet tas neduoda teisę tvarkyti gyvenimą taip, kaip kam patinka neatšiovejiant ir moralinius ir žmoniškumo įstatymus.

Ar dažnai Lietuvoje tekdavo nūgrįsti nors ir siaurame paraploje plote,

kad vyras pamedavo žmoną, o žmona savo šeimos židinį ir kiekvienas nuodavo savais keliais? Nel Tuo tarpu čia tas pasitaiko net ir per dažnai ir jei toliau taip eis, tai tie nenormalūs reiškiniai pasidarys labai pavojingi mūsų tautinui ir doroviniui atžvilgiu. Tėvai yra ir turi būti sektinas pavidys savo vaikams. Bet vaikai tokioj pakrikusioj šeimoj dažniausiai yra paliekami auklėti svietinųjų globai, o iš tokio auklėjimo negalima daug ko naudingo laukti. Jie dažniausiai moraliniai bus žuvę ir savo nepavaldingiems tėvams ir savo lietuvių tautai.

Kas per priežastys to šeimyninio palaidumo čia Brazilijoj? — Tų priežasčių gal yra ir daugiau negu Lietuvoje, bet tų priežasčių pagrindas ir šaltinis yra moralinis pakrikimas ir aplinkuma.

Moralinis pakrikimas apsiroeskia tame, kad nustota gėdos ir moralinės atsakomybės prieš savo kaimynus, pažįstamus, giminaičius ir tėvus — prieš žmones, nes nėra tų žmonių su kuriais moraliniai reiktų skaltytis dėl savo neleistinų veiksmų. «Aš noriu gyventu su savo šeima, noriu ne, o kas man per bėda» — dažnai nevienas taip išsitaria norėdamas pateisinti savo nepateisintus žygius. Lietuvoje tą nedarytų, kadangi jį pažįsta draugai, giminės, kaimynai, o dažnai net ir visa parapija.

Aplinkuma taip pat įneša blogumo į šeimos gyvenimą, nes mūsų ramus kaimo žmonės pakliuve į didesnius miestų centrus persisunkia ta nauja ir jiems mažai įprasta miesto dvasia, paimdami daugiau tas kas bloga ir žalinga, o ne tas kas gera ir naudinga. Taip pat gal aplinkuma kalta, kad mūsų naujai susidarantčios čia Brazilijoj šeimos veda ar išteka už svietimšalius, kurie yra svietiniai mūsų lietuviškai sielai ir savo iprociškai iš savo kalba ir savo dvasia.

Tiesa, šios priežastys yra neigiamos, bet jos, kaip sakau, neduoda ir negali duoti teisę griauti ir iš keilo vesti šeimos gyvenimą. Šios priežastys ne pateisina to šeimyninio palaidumo, kuris pasireiškia mūsų išeivių tarpe čia Brazilijoj.

Šis neleistinas mums palaidumas, kuris vis gilyn ir gilyn leidžia savo šaknis į mūsų lietuvių išeivių tarpą, yra liūdnas reiškinys ir jis visos sveikos visuomenės pagelbos turi būti šalinamas. Bet dar daugiau jis turi būti šalinamas tų pačių, kurie pasirinka šį slydžių gyvenimo kelią. Skaudus likimas tars jiems anksčiau ar vėliau savo sprendžiamajį žodį, bet gal tuomet jau bus per vėlu, nes bus neuita per tolį, o grįžimui visi tital jau bus sudeginti. Patasi gyvenimas tai geriausia mokykla, o šioji gyvenimo mokykla aiškiai rodo, kad sugriautas židinis atima laimę sugriovėjams, gal kartais jiems dar ir sušvinta šviesesnis spindulėlis, bet jėsi juos daugiau nei sušildys, nei paguos, todėl negrątikime, o taisykime ir palaikykime mūsų šeimų židinius.

L. Ainis.

„LIETUVIS BRAZILIJOS“
— ISEIVIO DRAUGAS

KUR mes eisim balandžio 2 d.?

OGI! RENGIAMO DAINOS — MENO DR. JOS „VILTIS“ ŠEIMYNNINĮ

VAKARA

Kuris įvyks lietuvių name rua Bandeirantes 92.
Bus suvaidinta 2-ųjų veiksmu vaizdelis, «Kada beržai rauda»
Beto dar choras padainuos gražių dainelių. Tad visi pasirūpinkim, išanksto pakvietimus, nes vėliau gali pritrūkti.
Pradžią: 8 v. v. — 4 v. ryto. Grioz, lietuvių D Ū D U orkestras.
Pakvietimus galima gauti; pas draugijos narius.

Valdyba.

LIETUVOJE

Ką rašo Lietuvos laikraščiai

Šiomet laukiama iš Amerikos daug svečių.

Lietuvos šaulių sąjunga yra gavusi pranešimų iš Amerikos, kad šiais metais žada atvykti gana gausingas užjūrio svečių būrys.

Pirmoji ekskursija iš Amerikos žada išplaukti balandžio mėn. pabaigoj. Šaulių sąjunga pradėjo ruošti juos tinkamai sutikti ir priimti.

Subrūdo Lietuvos Bolševikai.

Kaunas. Lietuvos bolševikai kažkodėl ilgoką laiką buvo labai ramūs ir neberodė jokio atklingumo. Gi paskutinioju metu, tur but gavę iš Maskvos paraginimą, subrūdo ir pradėjo dažnai metyti savo atsišaukimus, kurstančius prie visokių riausių bei revoliucijų. Pradžioj vasario mėnesio, Kauno priemiesčių gatvėse, buvo išmėtyti bolševijų atsišaukimai antrašte: «Draugai ir Draugės», nukreipti prieš japonus, už jų įsiveržimą į Mandžiuriją. 10 vasario vėl išmėtytos didoko formato proklamacijos antrašte: «Darbo valstiečiai į kovą».

Minėtosse proklamacijose, griaudėdami valstiečiai dėl sunkios ekonominės buklės, aštriai smerkiama Lietuvos Vyriausybė ir kurstomi valstiečiai prie riausių ir visokeriopų reikalavimų. Tarp kito ko ten sakoma: paliuosut visus biedniokus nuo visų mokesčių ir sumazint vidutiniams dalstiečiams su perkėlimu mokesčių ant buočių ir dvarininkų. Tuč tuojaus turi buti panaikintos visos darbo žmonių skolos ir nuoma už žemę. Paliuosut valstiečius nuo visokių prievolių ir priverstinų darbų. Paliuosut naujakurius nuo išperkamujų mokesčių ir duot jiems pašalpą įskurymui. Sustabdyt, skirstymą į vienkiemius ir daugybę kitokių garsių reikalavimų.

Jdomu, kodėl mūsiškiai bolševikai, taip garsiai kurstydami Lietuvos valstiečius prie visokių reikalavimų, nič nieko neprisimena apie kolchozus, į kuriuos jie varu suvarė nelaimingus Rusi-

jos valstiečius ir iš laisvų piliečių padarė juos tikrais baudžiaininkais.

Užsienio lietuviams remti draugija.

Kaunas. Vasario mėn. pradžioj Kaune įvyko visuomenės organizacijų atstovų pasitarimas, kuriame įkurta užsienio lietuviams remti draugija. Jos pirmininku išrinktas adv. R. Skiptis, o sekr. K. Kasakaitis. Tuo tarpu draugija dar jokio realaus darbo nepadarė.

Vėl susekė komunistų spaustuve.

1928 met. Kaune buvo likviduota pirmoji komunistų «Spartako» spaustuve. Bet po kiek laiko policija pastebėjo, kad kažkur yra dar kita komunistu spaustuve. Po ilgų sekimo, tik paskutiniu laiku Šiaulių g. 24 spaustuve pavyko rasti. Ją laikė komunistai: Kazys Katinas nuo Utėnos ir M. Kaukaitė iš Vilkiškių. Abu spaustuvinkai sumiti ir atiduoti teismui. Iš surastų daiktų ir apyskaitų matyt, kad šie komunistai gyveno karūžiškai.

Oro susisiekimas Kaunas — Palanga.

Viena užsienio oro susisiekimo b-vė siūlo Lietuvos atitinkamoms įstaigoms, kad atidarytų vasarą oro susisiekimą Kaunas — Klaipėda — Palanga. Lėktuvai skraidytų tris kart per savaitę. Kelionė kaštuotų 50 litų, t. y., kiek to ruožo I klasės traukinio bilieta.

Brangsta maisto produktai.

Kaunas. 1932 m. Iš pat pradžios rudens ir visą žiemą Lietuvoje buvo nepaprastai pigūs visoki maisto produktai, grūdai ir gyvuliai. Gi ypatingai žema kaina buvo sviestui ir mėšai, kad provincijoj, kai kuriose vietose, kilogramui sviesto bemokėjo tik 2 litu, kilogramui mėšos 50 — 30 centu. Kau ne, Pieno Centro krautuvėse, 1 rušies geriausio sviesto kilogramui bemokėjo 4 litus 60 centu. Panašiai pigi buvo ir visokia mėsa.

Paskutiniausioju metu Kaune pir nos rūšies sviestui jau mokama 5 lit. 40 centų kilogramui, mėsa ir gi pabrango 20 — 30 centų kilogramui. Taip pat šiek tiek pabrango ir visoki grūdai ir gyvuliai.

Patikimiausias patarėjas yra

Bankas mūsų

Lietuviu skyrius

visad pasiruošęs jums padėti žodžiu ir darbu

APLANKYK SAVO TAUTIETI

ŠIAME BANCHE

BANCO GERMANICO

Rua Alvares Penteado 17, kertė Rua Quitanda.

Rietavo urėdijoj audra išvertė 20.000 ktm. miško.

Š. m. vasario mėn. siuntusi Rietavo apylinkė audra daug padarė žalos ūkininkams ir miškams. Miško medžių išvertė ir išlaušė apie 20,000 ktm. vertėj apie 150.000 lit.

Miškų administracija audros išverstus medžius skubiai apskaičiuoja, ir tuojau, kol dar rogių kolias yra, statys vietoj parduoti iš viešo parlavinimo bei varžytinių.

Dabar tose vietose, kur yra daug išverstų medžių, nuo stačio miško pardavimo susilaikys, o pardavinės vien tik tą išverstą mišką, kad iki vasaros būtų galima jį visą likviduoti, nes antraip medžiai, likę gūtiuti miško su šakomis ir žieve, gali sudaryti palankias sąlygas miško kenkėjams (vabzdžiams) veistis.

Parašyta nauja lietuviška opera

Konservatorijos prof. komp. Karnavičiaus parašė naują operą „Gražina“ pagal A. Mickevičiaus „Gražinos“ tekstą, kurį operai pritaikė poetas K. Inčaura.

Tai jau bus trečio autoriaus lietuvišką operą parašė komp. Mikas Petrauskas, tai buvo „Birutė“, jis be to parašė dar operą „Žaidį karalienė“ ir keliolika operaičių. Antras lietuvis parašęs operą yra komp. V. Bacevičius, dabar komp. Karnavičiaus opera. M. Petrauskio „Birutė“ val. teatre jau buvo statoma: dabar gal bus galinimų pamatyti Bacevičiaus ir Karnavičiaus operas.

Lietuvoje pradės veikti plunksnakočių dirbtuvė.

Geldgaudiškis (Šakių apskrity), Baigiana įrengti plunksnakočių dirbtuvė, kuri galės per dieną padaryti po 1,000 plunksnakočių. Dirbtuvėje taip pat rengiamas skaitytųjų ir kitų jėmų artimų medinių priemonių gaminimas.

Lietuva pristatys Rusijai 22,500 kiulių.

„Maistas“ sudarė sutartį su SSSR dėl 1,000 tonų lašinių pristatymo. Dabar „Maistas“ sudarė sutartį dėl 1,500 tonų taukų arba 22,500 kiulių pristatymą Tarybų Respublikai.

Pavergtųjų brolių skriaudos.

Su 1920 metų spalį 9 d. smurto prasidėjo Vilniaus krašto gyventojų vargai, nelaimės ir kančios. Prasidėjo Vilniaus krašto gyventojų vargai, nelaimės ir kančios. Prasidėjo tikra jų Golgota, kuri nė kiek nepalengvojo nė vieniems metais, kuri nė vienu laiku nesušvelnėjo. Vieni persekiojami pakeisdavo kitus, senesnįjį vargai užleidžia vietą naujesiems. Ką tiri vartyti senesnius Vilniaus krašto lietuvių laikraščius, ką paskaitai milžinišką vargų knygą B. Šemio „Vilniaus Golgota“, tai net galva kvaista pamaniu, kaip galėjo Vilniaus krašto gyventojai visa tai pakelti ir jėgų nenustoti kovoje su okupantais. O vis dėlto, kad ir skurdus Vilniaus kraštas šiandien, kad ir labai iškankinta įvairiausių persekiojimų per 10 metų okupatojį Lietuvą, paliko dar gyva, dar kovojanti su okupantais. Tai rodo didelį okupuotosios dalies ir apriskritai visos Lietuvos sąjūgą, rodo nepaprastą jėgą, esančią lietuvių tautoje. Ir, rodos, juo labiau lenkai lietuvius persekioja, juo labiau kankina, juo tvirtesni jie daros.

siliove žudydami ligi naujų metų. Ir Vilniaus krašto turėjo pabėgti 50,000 žydų.

Želigovskio kariuomenė tuojau puolė lietuvių spaudą, gerai suprasdama, kokią galią šiandien turi spausdintasis žodis. Įvestą griežtą cenzūrą, išdėstytą ir rekvizuota spaustuvė „Promien“, kur buvo spausdinami lietuvių laikraščiai, Cenzūra taip smarkiai veikė, kad per porą dienų išbraukdavo iš lietuvių laikraščių po keis tikstančius eilučių. Beveik pusė metų po spalį 9 dienos lenkų kareiviai buvo laisvai paleisti po Vilniaus miestą plėšikauti ir jie plėšikaudavo negailėdami nei žmonių sąsūrų nei kraujo...

Plėšikavimai vyko ne tik Vilniaus mieste, jų pakako ir gal dar žiauresnį būdavo visus pavergtam krašte. Apie Valkinykus, apie Rodunę, Švenčionis, Lyda, apie Seinus, visur ėjo laisvų Želigovskio bandų plėšikavimai, visur buvo žudomi nekalti žmonės, kankinamos moterys ir maži vaikai, deginamos trobos... Nesigailėjo ir lietuvių kunigų. Sumuštas Valkinykų klebonas kun. Karvelis ir ne vienas kitas taip nukentėjo.

Tais metais apiplėšė tūkstančius kaimų, kurie dabar dar galima surasti laikraščiuose sužymėti ir kurių niekur ir niekas neužrašė, tik žmonių atmintyse paliko. Kiek daug kentėjo šie kaimai: Gižūnai, Dargūžiai, Lieponys, Vaitakiemis, Trakiškiai, Čičūnai, Kaless nykai, Pilyvingiai, Žiliškiai, Skabeikiniai, Valkantony, Kirkučiai, Linkmenys, Smalėnai, Pepeliniai, Bubeliniai, Nočina, Kauliškiiai, Pašaminė, Klevai, Plikiai, Palušė, Alšėnai, Giraitė, Šarkiškiės, Matuišos, Moliai, Mergazeris, Lynažeria, Mitrakia ir tūkstančiai kitų mums žin-

Visų okupuotosios Lietuvos vargų, persekiojimų, neleistinų smurto aktų čia nesurašyti. Liaudies kalba betariningi, ir jaučios odos visiems vargams surašyti neužtektų... pamiršime tik kai kuriuos vargus, kai kurias neteisėtas ir skriaudas, darytas okupuotosios Lietuvos gyventojams per nelemtoji vergovės dešimtmetį.

Jau 1920 metų spalį 10 diena lenkų kariuomenė parodė savo „maistinkiškus žygius“. Pačiame Vilniaus mieste uždarė lietuvių laikraščius ir pradėjo Vilniaus žydų skerdynes. Vieną dieną išžudė apie 30 žydų ir ne-

D-r MAX RUDOLPH.
vokietys gydytojas

Operacijos, moterų ligos, gydymo paūelba, Rentgeno spinduliai.

Kambarys: Priėmimas:
Rua Hollandia. 5. Prača Ramos de
Telef. 7-5689 Azevedo, 16.
S. Paulo. II aukšt (Predio Gloria) Tel. 4-2576.

Priėmimas nuo 3-5 val. šeštadieniais nuo 1-3 val.

PASAULYJ
Skandinavai Klaipėdos klausimu.

Skandinavijos spauda visus mūsų reikalus stengiasi nušviesti teisingai. „Dagens Nyheter“ aprašęs Klaipėdos įvykius, nurodo, kad juos iššaukė patys vokiečiai aktyvistai. Hitlerininkai išsišokimui, jų agresyvus Lietuvai veikimas ir privertė Klaipėdos gubernatorių Merkj atleisti Boetcheerį iš savo pareigų, kaip vieną aršiausių vokiečių Klaipėdos krašte. Jo slapta kelionė vokiečių reikalais, nors jis pats yra Lietuvos pilietis, Berlynan negalėjo daugiau būti pakenčiama. Be to, esą niekam nepaslaptis, kad Klaipėdos vokiečiai laikosi Berlyno pašelpomis ir Vokietijos slaptais kapitalais palaiko vokiečių veikimą.

Danų spaudos seniausias ir rimčiausias atstovas „Berlingske Tidende“, rašydamas apie Klaipėdos įvykius, pastebi, kad Lietuva, paleisdama Boetcheerį, nesulaužiusi Klaipėdos statute. Jis Boetcheeris, pats savo slaptomis kelionėmis ir slaptomis derybomis už Lietuvos vyriausybės nugaros, nusižengęs Lietuvos konstitucijai ir statutui. Jo žygių yra netik nelojalus Lietuvai, bet dar išdaviškas, ko Lietuvos vyriausybė negalėjo daugiau pakęsti.

Panašiai aprašo Klaipėdos įvykius ir norvegų spauda, ypatinai „Aftenposten“, vienas didžiųjų norvegų dienraščių.

Suomiai nori plačiau prekiuoti su mumis.

Lietuvos prekybos santykiu su Suomija ligšiol tebėra visai nežymūs. Kauno prekybos ir pramonės rūmai gavo dabar iš Lietuvos konsulo Suomijoje raštą, kuriame jis nurodo, kad suomių paskutinį laiką atkreipė savo dėmesį į permenką prekybą su Lietuva ir ieską būdų tai prekybai išplėsti. Tarp kitko suomiams kilus mintis suruosti gana didelę visų Suomijos prekybos ir pramonės rumų (jų ten yra keleri) atstovų ekskursiją visai savatei liško į Lietuvą susipažinti su Kuuno, Šiaulių ir Klaipėdos miestų, o taip pat su mūsų apylinkių prekyba ir pramone. Mūsų konsulas Suomijoje prašo Kauno prekybos ir pramonės rumus tai suomių ekskursijai Lietuvoj vadovauti.

Bendras frontas prieš vokiečius.

Vokietija kimba ne tik prie Lietuvos, bet ir prie Latvijos dėl tariamo vokiečių persekiojimo. Iš to kilo sumanymas sudaryti bendrą frontą prieš Vokietiją. Į bendrą frontą prieš vokiečius manoma įtraukti Lietuvą, Latviją ir Estiją. Sudarius tokį frontą, Vokietija ne taip drįstų užkabinėti čia minimas valstybes ir, be to, būtų galima geresnių sąlygų išsikovoti savamonių importui į Vokietiją. Po nepasisekusio Vokietijai Klaipėdos bylos, vis vokiečių spauda pilna šmeižtų prieš Lietuvą. Iš tikrųjų, bendro prieš Vokietiją fronto su Latviais ir estais sudarymas būtų labai naudingas.

Amerikietis važiuos į Rusiją gyvuliu auginti.

Rusijoje šiuo tarpu stokuoja gyvulių mėšai pasigaminti. Pranešimai nusako, kad tokioje milžiniškoje šaly, kaip Rusija, kuri gyventojų turi virš 160,000,000 — raguočių gyvulių esama tik 35,000,000 ir avių 17,000,000, kuomet kur kas mažesnėje šaly Amerikoje, su 120,000,000 gyventojų — raguočių yra 65,000,000 ir avių 60,000,000. Amerikoje taip yra kad čia mokama gyvulių prisigaunti. Del to rusai kviečia Jungt-

mių ir nežinomų. Vis tai lietuvių krauju aplaistyti vardai, vis tai kančiomis sužymėtos vietos, bet kas juos visus nuskaitys, kas atlygins tą kraują, atlygins jų kančias, kas grąžins nužudytuosius jų šeimoms, kas grąžins tas gyvybes Lietuvai...

Neaplenkė okupantai ir moksleivių. Vilniuje, Švenčionyse, kur buvo lietuvių gimnazijos, tuojau prasidėjo mokytojų areštai. Jau 1920 m. lapkričio 22 dieną suimta 9 gimnazijos mokiniai ir 2 mokytojų seminarijos mokiniai ir mokytojai p. Br. Biržiškienė, Vikt. Biržiška, Sr. St. Kairiūkštis, raštvedys T. Aleknavičius ir nuo to laiko eina vis didesni ir didesni suėmimai, kol gruodžio mėnesį iš 500 Vilniaus lietuvių gimnazijos mokinių paliko tik 300.

Lenkų kalėjimai neaplenkė ir senų žmonių. Gruodžio 8 d. suimta 60 metų ponis E. Vileišienė, kuri iššėdėjo kalėjime pirmuoju atveju apie pusantro mėnesio, bet jos suėmimai kartojosi kelėtą kartų, vėliau vėl matome ją lenkų kalėjime badujančią ir matome kelis kartus ten uždaromą...

1921 metais pasižymėjo savo ypatingais persekiojimais pačioje sostinėje, pačiame Vilniuje, nors netrūko persekiojimų ir visame pavergtame krašte. Kovo 17 dieną žiuriai nužudytas lenkų kareivių ties Jauniūnų kaimu lietuvis kun. Kazys Lajauskas, nors buvo lenkų teismui nurodyti kaltininkai, bet j's uždaromis durimis spresdamas bylą ir byloje patyręs, kad tie žudytojai (karininkas Juravskis, kareivis Volodaričnis ir Federavičius) nužudė ne tik kunigą Lajauską, bet dar 9 kitus lietuvius, tačiau jie po teismo tik po 5 dienas kalėjime tesėdėjo. Paaiškėjo, kad jie visi trys tas žudytes vykdė vyriausio štabo įsakymu ir dėl to jų nebuvo kaip bausti... Pačiame Vilniuje be daugybės su-

ėmimų, be smarkaus puolimo Vilniaus lietuvių veikėjų ir Vilniaus lietuvių spaudos buvo ir nepaprastos skerdynės nekaltų vaikų mergaičių ir berniukų. Vilniaus lietuvių laikraščių redaktorius prof. M. Biržiška buvo baudžiamas šimtais tūkstančių lenkiškų markių, buvo rekvizuojamas ir iš varžytynių parduodamas jo kilnojamasis turtais, paprašė šie kasdieniniai ba'dai ir knygos...

Vilniaus lietuvių gelbėdami savo redaktorių ir veikėją rinko aukas, solidarinio kovojo su okupantais. Visų persekiojimų, visų laikraščių konfiskavimų, visų sėdėjusių kalėjimuose nesuvaišys, nesuskaitys ir čia nesuminėsi. Tačiau vienas žiauresnių lenkiškų žygių buvo 1921 metų spalio mėnesio 1 dienos skerdynės arba „tretieji Kražiai“.

Spalio 1 d. okupantai užpuolė lietuvių gimnaziją Vilniuje ir sukviėt lenkus skautus ir studentus su lazdomis, lenkus Zandaros su šautuvais ir lenkus kareivius raitelius, atimdami iš lietuvių gimnazijos rumus, nesigailėdami žiuriai mušė ne tik mokytojus, ne tik berniukus, bet ir mergaites. Pats labai gerai atsime nu tas mėlynės, kurias nešiojau kelias savaites savo nugaroj nuo lenko Zandaro šautuvo buožės... Niekada nepamiršiu to skausmingo riksmo mažų mergaičių, parkritusių ir vis mažam studentų lazdomis, niekada nepamiršiu tų sąsūrų ir to kraujo, kuriuo apsiliejo tą dieną Adomo Mickevičiaus gatvės akmeninis grindinys. Gerai atmenu ir tuos visus draugus, kurie patys negalėjo į namus pareiti, kuriuos turėjo nuo gimnazijos sumuštus namo nešti, kurie vėliau ilgesni laiką iš lovos keltis negalėjo...

(Bus daugiau). V. Uzdavinys.

SPAUDA - MŪSU GALYBĖ.

Valst. prekybos sekretoriaus sūnų Robert P. Lamont, kad jis rušams reikiamai skaičių gyvūnų užaugintų. Lemontas netrukus žada į Kusiją išvykti ir sako, kad imty apie 20 metų, kol Rusijos gyvūnų auginimą tinkamai priręgtų, vadinas, kol Rusija pati sau ganėtinai mėsos užsiaugintų.

Rusijos valstiečiams.

Sov. Rusijos žemė ūkio komisaras iš Maskvos išvyko į Volgos upės sritis. Jam draugu tarnauja čekos agentai. Pavolgio valstiečiai nerimsta, gali kilni maištai prieš sovietus. Apie 9 milijonams valstiečių grėsia badas. Pavasariui skirti sėkliniai grūdai jau senuoiti duona.

8,300,000 bedarbių Amerikoje.

Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, p. Wm. Green, praneša, kad su vasario 1 d. Jungtinės Valstijos bedarbių buvo 8,300,000. Anot jo pa-reišimo, bedarbė didėjanti delto, kad daugelis darbininkų iš darbų išmestama mašinų ir moderniškos darbo sistemos.

Atskilęs ledas nusinošė 100 žvejų.

Suomių įlankoj kilus dideliai au-drai atskilo ledo lytis ir nusinešė su savim 100 rusų žvejų. Žvejai ant ledo lyties plaukiojo jūroj kelias dienas, kol pagaliau rusų iškūvė juos surado. Žvejų išgelbėti buvo atplaukė Sovietų laivai. Išlėtas dienas jims mai to turė-jio teikti iš lėktuvų. Daugelis išgelbėtų žvejų turėjo nušalusias kojas, rankas ir sąnarius.

Lijo juodu smėliu.

Buenos Aires, Argentina. Či-ana. Buena smarkiai «lijo» juodu smėliu. Tikima, kad tai būsiandos iš kurio nors ugnikalnio išmestos juodosios dulkės.

Kas bus, kas nebus, bet Lietuvis neprazus!

VILLA BELLOJ ATIDAROMA BIBLIOTEKA.

Šiuo pranešu Villa Bellos ir apylinkės lietuviams, kad Villa Belloy, D. L. K. Vytauto vardo lietuvių mokykloj atidaroma biblioteka. Knygos skaitymui išnuodamos dvyk per savaitę: trečiadieniai nuo 16 ligi 20 val. ir sekmadieniai nuo 12 ligi 20 val.

Knygos duodamos visiems užstačius 5000 ir imama 500 reisų per mėnesi. Atsiskačius nandotis biblioteka ir gražinus sveikas knygas, užstatas gražinamas.

Mokytoja.

Pranešimas.

Lietuvos Konsulatas S. Paulo rua Aurel. Coutinho 10, kviečia:

- 1) Janavičienuose-Losevičiute Marijona
2) Mackevičių Petrą, iš Kauno
3) Kazoką Vaclovą
4) Vildžių Petrą
5) Šibonį Juozą.

užėti Konsulatan arba nurodyti savo adresą. L. Konsulatas.

Pranešimas.

Visais laikraščio ar korespondencijos reikalais kreiptis: rua Bandeirantes (Bom Retiro) «L. B.» Redakcija, visoms dienomis nuo 9 - 12 v. išskyrus sekmadienius ir šventadienius. O kam patogiau raštu, tai tik šiuo adresu Sao Paulo, caixa postal 1764, «L. Br.» žurnal, Redakcija.

LIETUVIS BRAZILIJŲ

— GYVENIMO VEIDRODIS.

Kaip buvo nužudyta caro šeima

(iš buvusio įžymaus sovietų diplomato atsiminimų).

«Ryto» dienraštį dabar spausdinami buvusio Sovietų diplomato Besiedovskio atsiminimai, kuriuose autorius paduota tikrų žinių apie caro šeimos išžudymą. 1925 m. esant jam Varšuvoj Sovietų atstovybės patarėju apie caro šeimos liudnį galą Ekaterinburge pasakojo Sovietų pasiuntinys Varšuvoj Voikovas, pats nužudyme dalyvavęs, Besiedovskis dabar gyvena Vakarų Europoj.

CARO ŠEIMOS ŽIEDAS ANT SOVIETŲ PASIUNTINIO PIRŠTO.

Prieš pat naujus 1925 metus, rašo Besiedovskis, vieną rytelį naktį jis užėjęs su svarbia telegrama iš Maskvos pasiuntinio Voikovo kabinetą. Voikova radęs besėdint ant sofos su pikači Zaliu veidu ir raudonomis akiniais. Rankoje jis laikė žiedą su rubinu, kuris žibėjęs kraujo spalvomis. Voikovas taręs: «Tas žiedas ne mano. Sušaudžius caro šeimą, aš jį paėmiau Ekaterinburge. Ipatjovo namuose. «Nors aš rašo autorius, bendrais bruožais žinojau apie caro šeimos nužudymą, tačiau žinojau ir tai, kad politinis biuras yra uždraudęs nužudymo dalyvavimą pasakoti apie tai arba rašyti atsiminimus. Aš panorėjau iš paties Voikovo sužinoti nužudymo smulkesnis. Iš pradžių Voikovas nenorėjęs pasakoti, bet paskum sutiko. Jis pastebėjo, kad jo pasakojimas neturį išeiti toliau, nes jis esąs davęs parašą apie nužudymą tylėti.

MASKVA CARO ŠAUDYTI NENORĖJO, TIKĖDAMIESI TUO PASINAUDOTI.

Romanovų sušaudymo reikalą, pa-

sakoją Voikovas, iškėjęs Uralo sovietams kuriame Voikovas dirbęs kaip tiekimo komisaras. Caro šeima Ekaterinburge gyvenusi kaip kurorte, kuio labai pikti-nėsi Uralo darbininkai. Ji turėjusi visus patogumus, gyvenusi atskiramame namo. Tačiau Maskvos centralinė valdžia caro šaudyti nenorėjusi. Ji norėjusi caro šeimą išnaudoti derybose su Vokietija, tikėdamasi sumažinti Brastos už-ėdėtą Sovietams 300 ml. rublių kontri-butaciją. Kaikurie komunistų vadai, ypač Leninas, buvęs apskritai priešingas vaikų šaudymui. Ir apskritai Leninas ir kiti bijoją, kad Caro sušaudymas užsi-mų galis padaryti blogo įspūdžio. Tačiau Uralo srities sovieto nuastatymu

REVOLIUCIJA TURI BŪTI NEGAL-LESTINGA NUVERTIEMIS NUO SOSTO MONARCHAMIS.

nes kitaip ji esą būtų gėdėjusi netekti revoliucionierių patraukimo. Uralo so-vietas jau 1918 m. liepos 1 d. buvęs Caro nužudymą a psvarstęs ir nutaręs. Buvo nutaroma sušaudyti visą šeimą, tik reikėję išgauti iš Maskvos to nutarimo patvirtinimą. Uraliečiai pareiškę, kad jie nesiliai atsakomybės, jei Romano-vas pavogsią ir paleisią dekal. Tas pa-reišimas labai gerai paveikė Maskvos komunistus ir buvęs gautas leidimas nužudyti.

VOKIETIJOS VURIAUSYBĖ REIKA-LAKO PALEISTI CARIENE IR VAIKUS.

Centralinis komunistų partijos komitetas buvęs įspėjęs, kad sušaudymas būtų slepiamas, Mat Vokietijos vyriausybė prisiprįsurę reikalavo paleisti ir leisti išvykti į Vokietiją carienę (Ji bu-

vo Kaizerio sesuo), įpėdinį ir caraites. Nužudymui buvę pasiūlyta įvairių projektų. Tulas Golosčokinis siūlęs su-šaudyti visus už miško, lavonūs sumes-ti į kasyklas, apie caro sušaudymą pranešti visomenei, o apie šeimą praneš-ti, kad ji perkelta į saugesnę vietą. Voikovas pats, to nužudymo pasakoto-jas, siūlęs dar kitaip: nuvežti caro šei-mą prie artimiausios gilios upės ir ją paskandinti. Pagaliau ginčas baigėsi tuo, kad caro šeimą nutartą sušaud-ti Ipatjovo namuose ir lavonus sunaikinti. Besiranda prie caro šeimos gydytojas, virėjas, leikąjus, tarnaitė ir berniukas virėjo padėjėjas esą «nuspėję mirties, ir sušaudomi kartu su šeima».

BUVO NUTARTA SUŠAUDYTI RE-VOLVERIAIS.

Nutarimą įvykdyti buvę pavesta Ipatjovo namų komendantui Jurovskui. Nutarta buvę sušaudyti revolveriais. Liepos 17 d. naktį Voikovas, kaip Uralo komunistų atstovas, su palydovu atė-jęs į Ipatjovo namus 2 val. Jurovskis jems pranešęs, kad caro šeima prikel-ta ir kviesata ateiti į namų požemį. Caro šeimai buvo pranešta, kad Ekaterin-burge rinta padėtis, kad laukiama esą užpuolimo ant Ipatjovo namų, ir kad rūsy būsią kiek atsargiau. Caro šeima nusileidus žemyn 2 val. 45 m. nakties. Šeima buvusi rami, nes jau, matyt, bu- vę pripratę prie panašių žadinių nakti- ir nuolatiniams kraustymais iš vienos namo dalies į kitą. Dalis sėdėję pasidė-je ant kėdžių pagalvės, o kiti stovėję. Caras paėjęs į Jurovskį, nes jį laikė-čia susirinkusių vyrininku ir ramiai pasakę: «Mes jau susirinkom, ką gi dabar veiksime?»

URALO SRIETES NUTARIMU JUS SUŠAUDYS KARTU SU ŠEIMA.

Tuo metu pasiskubinęs išbėgė į priekį Juravskis (iš tikrųjų turėjęs tuos

Kinu==Japonu karas.

JAPONAI PRADĖJO NAUJĄ OFENZYVĄ.

Visos viltys, kad, kiniečiams pasi-traukus 20 kilometrų ruo Šanchajaus, bus galima gyvendinti paliaubas, nie-kais nuėjo. Japonų karo ministerija iš-ėkė japonų kariuomenei prie Šanchajaus vyti bėgančius kiniečius, kol bus kon-kretai susitarta dėl paliaubų. Radio žiniomis, japonai prad j naują didelę plataus masto ofenzyvą. Yra žinių, kad vyriausia japonų kariuomenės vadovy-bė sutiks su paliaubomis, kada japo-nams pavyks pasiekti pilną laimėjimą. Esą, visos japonų tautos pasipiktinimo akivaizdjoj, visi susitarimai, kurie pa-likty bent šesėlį kiniečių laimėjimo, la-bai neigiamai atsiliepty vidaus padėčiai Japonijoj.

Žinios, kad japonų kariuomenės vadai nesirengia priimti anglų admirolo pasiūlymo pradėti pasikalbėjimus dėl paliaubų, sukėlė tikrą konsternaciją Ženevoj.

TAUTŲ SGA PRAŠĖ JAPONUS NORŠ LAIKINAI SUSTABDYTI KARO VEIKSMUS.

Kiniečių delegacijos vadas dr. Jen kovo 2 d. vakare priėmė tarptautinės spaudos atstovus, kuriams, prieš atidarant nepaprastą Tautų Sąjungos sesiją, davė kai kurių paaiškinimų dėl konfliktu Tolimose Rytuose. Jis pareiškė kad Kinijos šaukimasis Tautų Sąjungos esąs svarbus visoms valstybėms, nes, galima daiktas, kad ir kitos valstybės kadais nors galį pateikti ir nelaimingą pa-dėti ir būti kitos valstybės pasikėsinimo aukla. Jen pažymėjo toliau, kad kiniečių vyriausybė nori pasinaudoti visomis Tautų Sąjungos paktu teikiama mis taikingsomis priemonėmis ir savo teisę ginti prieš viso pasaulio forumą. Jis tik, kad Ženevoj susirinkę tautų atstovai pasmerks Japoniją, kuri, pa-mindama Tautų Sąjungos ir Kellogo

paktus, taip pat 9 valstybių sutartį, pradėjo karo veiksmus. Kalbėdamas toliau, dr. Jen pareiškė, jog kiniečių vyriausybė tikisi, kad Tautų Sąjunga panaudos visus jos žinioj esančias prie-mones tuoj sustabdyti karo veiksmus ir kad Kinijos sritys būtų japonų kariuomenės evakuotos. Ji tik, kad Tau-tų Sąjunga sugebės likviduoti taikingo-mis priemonėmis kiniečių japonų konfliktą.

Tautų Sąjungos Tarybos pirminin kas Paul Boncour prašė japonų delega-tą ambasadorių Sato pranešti jam prieš Tautų Sąjungos pilnates sesijos pradžią kuri paskirta kovo 3 d. 10 val. 30 min., ar japonų vyriausybė sutinka, prieš susirenkant Šanchajaus konferen-cijai, nors laikinai sustabdyti karo veiks-mus. Sato tuoj atsilaukė telegrafu savo vyriausybės.

DAUGIAU KARIUOMENĖS Į KINIJA.

Šanghajus. Kaip matosi, japonai nori užkariauti ne mažą Kinijos dalį, nes kasdien vis daugiau čia atvežama japonų kariuomenės ir tuojau siunčiam-karo frontan, kur japonai vėriasi pirmyn.

Visu karo frontu nė vienoy vietoj kinai atkakliai nepasipriešina japonams. Niekur jie neišklieta kontraktų. Tik vis toliau atsimeta. Kalbama, kad ja-ponai siekia Nankingo ir jo apylinkių.

Japonai dang kalba apie be tar-pišką taikos derybas su kiniais, be svetimų valstybių atstovų dalyvavimo. Bet jų kalbos yra tuščios, nes vorzimo-si nenutraukia.

JAPONU NUOSTOLIAI KARE.

Tokijo. Karo ofisas paskelbė, kad Mandžūrijos ir Šanghajaus kampanijo-je nuo rugsėjo 18 d., 1931 m., ligi vas. 29 d., 1932 m., 365 japonų karoviviai žuvo ir 2,204 sužeista.

Zodžius pasakyti Voikovas) pribėgęs prie caro visai arti ir pasakęs: «Mika-lojau Aleksandrovičiau, Uralo srities komiteto nutarimu jus sušaudys kartu su šeima». Tas pasakymas taip buvęs netikėtas Čarui, kad jis visiškaļ nejaus-damas pasakęs «ka?», ir, sudaugęs kulniš atsiskukęs į savo šeimą ir ištiesęs į ją savo rankas. Tuo metu Jurovskis iš-sovėjęs į jį koletą kartų ir Caras nuyr-tėjęs. Beveik tuo pačiu laiku pradėję šau-dyti ir kiti, o šaudomieji pradėję virsti vienas po kito, išskyrus kambarinę ir caraites. Jos vis stovėjusios, pripildy-damos kambarį nesmoniškais šaukaimais, bet kulkos nelindusios į jas. Pribėgę žudytojai pradėjo šaudyti į galvą, į nu-garas ir jos nuvirtusios. Paskiau paaiš-kėję, kad jos ant krutinų turėjusios įsitus briliantus ir kulkos atšokinė-jusios.

Nurimus, Jurovskis, Voikovas ir du latvin apžirėję sušaudytuosius, į kaikiuriuos dar paleidę po kelis šūvius ar perdūrę šautuvų durtuvais. Tai bu- vęs baisiausias vaizdas. Lavonai gulė-ję ant grindų baisiausiai susmuke, iš-kraipytais iš baimės ir krutinais veidais. Grindys pasidariusios sliūžios nuo kraujo. Ir Voikovas pradėjęs maustyti nuo pirčių žiedus. Bet kada jis palėtes vieną caro dukterę, ir pavertęs ją ant mugaros, iš jos burnos iššilięjęs kraujas ir pasigirulę kazkokos keistas balsas.

Po to lavonai buvę nuvežti už miesto, sukropoti į gabalus ir benzinu apliejus sudėginti. Besiedovskis baigia šio pasikalbė-jimo su Voikovu aprašymą šiais zodžiais: ... tai yra slapto nužudymo tamsus še-ėllis, priimanšs bauriausius kriminali-nėš žmogžudystės pavyzdžius, baimin-gas slaptas užmušimas. Užmušimas, pa-lietes mažus vaikus, atsitiktiniai pate-kusius į vieną namą su Caro šeima no-kaltus pašalinus žmones. Ar istorija tatal patelsins?.. Iš «M. L.».

Pasaulio galas.

Del žmogui įgimto smalsumo ir, iš kitos pusės, veikiant stipriam savisaugos instinktui, pasaulio likimo ir jo galio klausimas yra aktualiausiai svarstomas kiekvieno galvojančio žmogaus. Ne tik primityviškos pasaulio žmonių, bet ir didžiausių mokslo vyrų nuomonės šiuo atveju yra labai skirtingos. Pavyzdžiui, mūsų Žemės skritulio ir ant jos gyvenančių žmonių likimą vien tik mokslininkai rėmė su apie Žemę, bėgančiu Mėnuliu. Girdi Mėnulio orbita, arba jo kelias apie Žemę, vis trumpėjantis ir skriejantis greičiau. Todėl ateities laikas, kai Mėnulis apibėgs Žemę per kelioliką ar ketelį valandų, ir del didelio jo artumo Mėnulio išcentrinė jėga nebeatlaikysianti įdėviu savitarpio traukimo. Tačiau Mėnulis krisiąs į Žemę, ir nuo to kilsių baisių audrų, potvynių ir žemės drebėjimų, nuo ko vargu beliksia Žemė bet kokiu žmogaus gyvenimo ir civilizacijos pėd sakų.

Kiti mokslininkai Žemės likimą rėmė su Saulės atšalinimu, nuo ko turėtų mirti bet kokia gyvybė ne tik Žemėje, bet ir visose nuo Saulės šviesą ir šilumą gaunančiose planetose. Dar kiti Žemės likimą nusako susijus su didesne kosminės (pasaulio erdvės) dalies katastrofa, kuri paliesianti ir labai tolimus nuo mūsų Saulės sistemos Paukščių Kelio kūnus.

Vienu žodžiu sakant, žmogui yra įgimta galvoti apie savo likimą, o prieinant tai galvojimais ne tik savo gyvenimo, bet ir viso pasaulio galą, susidaro labai sunkus įspūdis (depresija).

Tos depresijos, tai yra, sunkaus įspūdiu dėl savo likimo mes galime, bent dalinai, išvengti tvarkydami savo gyvenimą taip, kad mūsų ateitis būtų kuo saugiausia. Tai ne tik pašalina depresiją, bet ir derina mūsų kūno ir dvasios jėgų pusiausvyrą, o tuo būdu kyla ir bendras žmogaus pajėgumas.

Savo ateitį geriausiai patikrinsi sistematiškai taupydami ir savo taupmenas laikydamas vienam iš stipriausių ir moderniausių bankų, būtent BANCO GERMANICO. São Paulo, rua Alvares Penteado, 17. Šis bankas, norėdamas geriau patarnauti lietuvians tam reikalui įsteigė ir LIETUVIŲ SKYRIŲ. Galima pradėti taupyti jau nuo 50 milreisų ir tuojau išduodama taupomoji knygutė. Taupydamas ir savo taupmenas laikydamas šiame banke visados būsi tikras, kad ryt dieną tavęs negali įveikti bet koks netikėtumas ar nelaimė.

Be to, šis bankas kuo geriausiai patarnauja siunčiant pinigais į Lietuvą ir į visas kitas pasaulio šalis bei į visas Brazilijos vietas, nors ir tolimais. Reikalui esant, pinigai gali būti įteikti gavėjui per 24 valandas nors ir tolimiausioj pasaulio šaly.

Kiekvienas, kas galvoja apie savo gerovę ir ateitį, negali neužteigti šį banką, bent pasitarti su lietuvių skyriaus valdininku. Plačiausias informacijos visais pinigais reikalais suteikiamas visiems veltui. Be to, čia gauna savo laiškus dauguma São Paulo mieste ir apylinkėse gyvenančių lietuvių, taigi ir skaitytojas gali čia savo laiškus gauti. Už laiškus ir visos korespondencijos siuntimą per šį banką ne tik nereikia nėko mokėti, bet dar veltui duodami spausdinami vokai atgal.

Jonas Petraitis.

Kaip lenkai elgias su ukrainiečių kaliniaiis.

Jaunos 19 metų mergaitės nežmoniškas kankinimas.

Iš Rytų Galicijos Lietuvių - Ukrainiečių draugija gavo šitokią pranešimą: «Jauna vos 19 metų ukrainietė Štifferivka žuvo areštuota neva už priešvalstybinį veikimą. Policija norėdama išgauti iš jos prisipažinimą pradėjo ją kankinti. Trys policininkai Voicekovski, nt. Kovalski ir Rudolf Denenbaum atsivedė ją į mažą kambariuką užriškais, visiškai nurengę, diržais priišo prie suolo, užmetė ant jos nuogo kūno šlapią paklodę. Policininkas Voicekovskis atsisėdo ant jos pečių, o kiti du policininkai pradėjo ją mušti ir deginti padus. Po kelių mergaitės apalpiimų, atnešė kibirą nešvaraus vandens ir ten įdėjo jos kojas. Vėliau jai buvo liepta nuogai bėgioti po kambarį. Jai atsiskius ją vėl pradėjo mušti, išmušė kelis

dantis, po to vėl buvo priišta prie suolo ir vėl kankinta įvairiais mušimais, kad pagaliau mergaitė nustojė žado. Lenkai jokio prisipažinimo negavę nugabeno ją į kalėjimą. Tokiais pat žiauriais būdais buvo kankinami ir kiti kaliniai M. Skol, S. Umšvaif ir inž. Levin. Čia buvo taikomi kiti kankinimo būdai taip pav.: tarp pirštų įdėdami atirus geležies gabalai ir pirštai spaudžiami. Apie šiuos visus kankinimus sužinojo Levino giminės ir pranešė apie tai prokuraturai, Levina apžiūrėjo daktaras ir rado jo kuną sužalotą. Neseniai Lvovo apygardos teismas šią bylą sprendė. Policininkai neprisipažino, nors visi kaltininkai pasitvirtino. Teismas buvo atidėtas neribotam laikui...

ATEITIS...

Aš jums noriu apie tolymą ateitį pasakyti! Gal kas iš jūs ligai gyvens, teks pamatyti. Čia susikaupę klausykite iš viso vieko; Sužinosit, už šimtų kas bus ant svieto. Bus tokie kytri ir prašmatnūs laikai, kad gims dideli vyrai o ne vaikai. Niekuomet pilvo liga nebesirksim, ir vaistų jokių nieks nebepirksim. Aparatais viską krantys ir nuvarys kiek pilve palaikės lankan išrys. Su valgomąja vien tik kalbėsime, užpakalinę tik atsargoj turėsime. Kad nereiktų amonijaką uždarim laikyti, ir kaip išleidi negali jo suvaikyti; tad gaus kiekvienas po Nulinus aparatą, kurs gros kaip vargonai ir muš taką kvepės kaip rožės ar tabakas išduos šviesą žibės kaip knatas.

Moters norės valdyt vyrus būti jų globėjais, vyrai tuokart turės gimdyt ir būt pribuvėjait. Moters duos tabakui ant dektukų puokės, kuris bus meilesnis gaus dar ir ant šmučkės. O jos degtinėlę jau nespiaudys rys kaip šuo muila, kuną maudys. Pudrą, dažus gamins malūnais. arkliais vėž, nes pirks jau pūnais Vyrai daug nemalonumu kęs, moteris niekuomet nepaęs.

Partijų atžvilgiu bus sunku kovoti, nei Saliamono galva negalės surokuoti. Bus net viei gyvuliai susiorganizavę, kad vištos nedės, tos bus sustreikavę; reikalaus iš šeimininkų tokią dietą, kad visada turėtų jos gužį kieta.

Rūbais nelabai bus mada nešioti, pakaks baltiniais kūną užkloti. Nevartos kelničių, stankų, gorsetų vaikiešis kaip Adomas su Ieva grįni po svietą.

Daktarysta nelabai norės užsiimti, nebent naujagimiems kūnams naikinti; kurie nepamatę dar šio pasaulio Kilbansan nepakliuvę ant muilo keliauja. Tokiems galės gėdulo himną groti, padėt į muilinyčią greičiau vaziuoti.

Galės kiekvienas nors kasdieną vešti, tik turės su savim arielkėlės neš i. Duos viršaitis šliūbą koki tik norėsi bele prie šlaunelės mergelę turėsi. Joms visai nerūpės kiek jis vedęs kartų bele jai tik vyras, kad ir pasikartų.

Technikos atžvilgiu bus labai patogus kur tik pasiuski visur rasi progą. Jei norėsi padaryti plaučių inventileciją arba galvoj varijacijos imitaciją, tuoj apsižergęs Nemuno kanalizacija, žvelk ten pat stovinčią ovijaciją. Bus kiekvienoj bakūžėj laikraščio administracija, taip pat ir radio signalizacija, Didžiausia vienu žodžiu bus kytalizacija, perpildins visus instrumentacija.

Pranašas.

Skraidantys gyvuliai.

Skraidančios voveris.

Šita keista voverių rūšis gyvena šiauriniame žemės pusrutuly. J gali ma užtikti rytų Sibire, taip pat šiaurės Amerikoje. Tai yra tikras medžių gyvulus, nuolatos skraidantis iš medžio į medį ir žemėn labai retai tenusileidžiantis.

Jos skridimas yra gana savotiškas nes sparnų ji neturi. Jai tarnauja po pilvo ištemta plati plėvė; prijungta prie visų keturių kojų pėdų. Todėl kai ji skrenda, atrodo ištiesusi ant plonos kepurkės lentelės, kuri visą voverės kūną lengvai palaiko ore. Bandidama skristi, ji stipriai pasispiria kojomis ir atsėdūrusi ora visa ištiesia. Šiuo būdu gali per kelis medžius perskristi ir kur nori nusileisti. Uodega, kuri būna iki 60 centimetrų ilgumo, tarnauja voveriai kaip vairas.

Ėda ji vaisius, o kartais ir vabzdžius.

Žuvis su parašutais.

Šiltesnėse jėrose yra žuvų rūšis, kurios gali skristi. Atsėdūrusios pavojų prieš plėšriąją žuvį, ji neria iš vandens ir skrenda oru, nusileisdama ten, kur nebėra pavojaus. Ypatinai jos mėgta skristi, esant vėjui, prieš vėją. Sparnais joms atstoją priešakiniai pelekai, išaugę labai dideli prie žuvų nugaros. Išsikėlusios iš vandens tos žuvys gali skristi tik tiesia kryptimi, nes sparnu judint negali. Išskėsti pelekai

tarnauja kaip parašutai nusileisti. Plasnoti jais taip pat negali.

Jų yra keletas rūšių, bet ypač gerai gali skristi vadinama kregždinė žuvis, gyvenant Atlanto vandenyno, pietų Amerikos pakraščiuose ir Didž. Vandenyne. Toji žuvis tiek toli gali skristi, kad dažnai ji užsoka ant plaukiančio laivo priešakiu.

Tos žuvis gali perskristi 20 metrų oro tarpą. Tai jau yra tikras vandeninis paukštis.

Skraidančios varlės.

Tai yra labai nepaprasta varlių rūšis. Jų galima užtikti Savos ir Borneo salose, taip pat į jas panašų skraduolių varlių gyvena Japonijoje, Kinijoje ir Indijoje. Kas tai per sutvėrinimas ir kaip ji skrenda? Varlės skrenda vėl savotiškai negu žuvis ar voverė. Jį va dinamų sparnų turi keturis - prie kiekvienos kojos po vieną. Tai yra ištemptos plonos plėvės tarp labai ilgų išaugusių kojų pirštų. Pradėdama skristi kojas suglaudžia prie kūno, pasispiria ir ore kojų sparnus ištiesia. Nelyginant ant keturių parašutų ore laikosi ir skrenda.

Toji varlių rūšis yra mažesnė už mūsųškes varlės, nuolatos skraido po medžius ir krūmu lapus, ieškodama sau maisto - vabalėlių ir kirmėlaičių.

Skrendanti varlė lengviau gali išvengti ivairių priešų pasikėsinimo prieš jos gyvybę, nes vienu šnoliu gali atsidurti už kelių metrų nuo vieno medžio į kitą.

Klaipėdos byla del direktorijos pirm. atstatymo buvo komplikuota.

Ją sprendė T. S. T. ir nutarimas. buvo toks: tuojau sudaryti naują dirėktoriją, turinčią Seimelio pasitikėjimo Buvo sudaryta laikina. Dabar pavesta sudaryti p. P. Simaičiui kuris jau perėmė šį laik. kr. direktorijos pirm. pareigas ir derasi del sudarymo nuolat. kr. direktorijos.

Jis pasiūlė sudaryti iš 4 asm. pir. ir 3 narių būtent; p. Vaškio, p. Liut-

kaus ir buv. laik. direktorijos pir. p. Tolišos.

Daugumas partijų pageidauja, kad ir direktorija būtų sudaryta proporcingai seimelio grupėms.

Paskutiniomis žiniomis Klaipėdos byla bus perduota į Tarptautinio Tribunolo Teismą Hangoje.

Jau trys metai suėjo,

kaip „LIETUVIS BRAZILIJOJ“

lanko ne tik S. Paulo lietuvius, bet ir tolimoje provincijoje gyvenančius fazendų darbininkus prijauniančius lietuvybei. Per tris metus savo gyvavimo, jis spėjo sustiprėti ir atsistoti pirmoj vietoj lietuviškos kolonijos reikalų gynime.

Įžengdamas į 4-sius metus «Lietuvis Brazilijoje» žada ir gi savo skaitytojams teikti įdomiausių ir naudingiausių žinių iš visų pasaulio kraštų. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga stoti į mūsų eilę. Kodėl? Todėl, kad «Liet. Brazilijoje» yra rimčiausias, didžiausias, nepolitinis, lietuviškos minties laikraštis, beto yra pigiausias, nes Brazilijoje ka- tuoja tik 10\$000 metams, 6\$ pusei metų ir atskiriems mėnesiams po 1\$. Užsiėny — metams 20\$, pusei metų 12\$.

Metiniai skaitytojai gauna dovanų gražių lietuviškų žurnalų.

ADRESAS:

„LIETUVIS BRAZILIJOJ“ Caixa postal, 1764 SÃO PAULO

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,

pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

Be to dar galima gauti sekančiose turgavėtėse:

- 1) Lapa, sekmadieniais;
- 2) Av. Tiradentes (Bom Retiro) pirmad.;
- 3) Moraes Barros (Braz) antradieniais;
- 4) Largo Arouche trečiadieniais;
- 5) Rua Tres Rios (Bom Retiro) ketvirtad.;
- 6) Rua Piratininga (Mooca) penktad.;
- 7) S to Antonio do Pary šeštadieniais.

Kreiptis į naujausio ir švaresnio baracão — mėsos išdirbinių pardavėjų lietuvių.

Geriausia ir patogiausia skelbtis „LIETUVIS BRAZILIJOJ“

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO,“ įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidini- nime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) São Paulo.

D-r. S. Meitin.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir ner- vų ligonius nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 37-a salas 8-9. T 4-0715.

PINIGU KURSAS.

Litas	---	1\$700
Prancuzų frankas	---	\$630
Vok. markė	---	3 \$850
Ital. lira	---	\$850
Doleris	---	15\$850
Urugvajaus pezas	---	7\$200
Argentinos pezas	---	4\$200
Anglų svaras	---	54\$400
..enkų	---	1\$840

Marietta Passerini.

PRIBUVĖJA -- AKUŠERĖ.

Rua Silva Pinto, 49 (Bom Petiro)

Telef. 5-3584. S. Paulo.

PHOTO STUDI- JA GILUTZ.

Naujai pagerinta.

Rua José Paulino, 118. S. Paulo.

VISIEMS ŽINOMAS KAUNIEČIUS.

Savo meniško darbo išplatinimu darau meniiskus paveikslius po 3\$. Beto darau 6 atvirutes šilkiniam popierij už 7\$.

Ateikite įsitikrinti

Dirbtuvė atdara kasdien ir šventadie- niais nuo 8 val ryto, iki 8 val. vakaro

D-ras EGBERTO CHAVES

Advokatas

visais reikalais priiminės lietuvius sa- vo raštineje Rua Benjamin Constant, 13 Nr. 4 aukštas salas 6 nuo 15 ligi 18 val.

Nemokančius susikalbėti portuga- liškai priiminės šeštadieniais nuo 10 ligi 11 val. Lietuvos Konsulate.

Dr. A. M. Kandia

Venerinių, vidurinių ir vaikų ligų. Priima: nuo 9 iki 11 v. ir nuo 3 iki 6 val.

Analizė ligoniams nemokama. persikėlė į rua Barão Itapetininga, 52. 3° andar, Telef. 40 218.

Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

Banco Allemão TRANSATLANTICO SÃO PAULO

Rua 15 de Novembro Nr. 38.

CENTRAS: VOKIETIJOS UŽJŪRIO — BANKAS BERLYNE. Skyriai Brazilijoje: RIO DE JANEIRO, SANTOS, CURITYBOJE, BAHIA, PORTO ALEGRE.

ATLIEKA PERLAIDAS Į VISAS PASAULIO ŠALIS AUKŠ- CIAUSIU KURSU IR GEROMIS SALYGOMIS. INDELIAI IR DEPOZITAI NUO 50\$000

KORESPONDENTAS LIETUVOJE:

Lietuvos Bankas Kaune.

Daktaras A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 o 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia)

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių li- gų analizė nuo 6½ val. ryto iki 9 v. vak.

SAVIEMS PACIENTAMS ANALIZĖ NEMOKAMA.

Laboratorija

MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio smegenų kraujo šlapimo ir išmatų). Tikras ir geras.

DR. A. KANDIA IR M. KOGAN.

persikėlė į Rua Barão Itapetininga 52. 3 aukštas. Telef 4-0218

Kronika. Paieškojimai

Konsulas p. P. Mačulis su žmona velykų šventės praleida São Paulo estado provincijoje. Šiomis dienomis grįžo prie savo tiesioginio darbo.

STIPRĖJA

Meno dr. jos Vilties choras šiuo laiku pradėjo didėti skaičiumi choristų ir bendrai stiprėti. Turi dabar ant dviejų koncertų repertuarą prisiruošę, ka 2 d. balandžio 5 m. išgarsime viena dalį jų mokamų dainų. Šiuo atžvilgiu galima «Viltis» pasveikinti, bet iš kitos pusės girdėtis, kad su chorvedžiu p. J. Stankūnu būna intrigu.

Jau čia viltiečiams tenka pastabą padaryti: Kad ateitį vengyt tokių viešų įsišokių kaip ižeidimu p. chorvedžio. Tiesiog yra storžieviškumas savo vintintelj lietuvių muziką S. Paulo nepagerbti.

Girdėjęs.

Bišiai.

Paskutiniu laiku lietuviai pradėjo dar smarkiau lošti bišiais, nes žino, kad tuoj uždarys. Klekvienas vis gražiai sapnuoja ir dumia į bišernią aiškinti savo sapną, kur žinoma išaiškinama sulyg kliento noro. Čia tenka pasakyti kad pasintęs yra įpratimas net reišus nuo savo paskutinio kashio vagia ir neša, argi čia ne žmogaus silpnybė. pav. vila Heljoj yra trys bišernės o bu vo žadama dar ir ketvirta atidaryti.

Tai galime suprasti, kur mūsų reisai plaukia, paskui bėdavoja, kad nei plečių negali išsinokėti arba neturime kashio duonos nusipirkti.

Atstatė laiką

Balandžio 31 12 v. naktį atsuko laikrodį atgal vieną valandą kaip pirmiau buvo.

Skaitytojų žiniai

Gerbiamieji skaitytojai prašome atsilepti, kam yra koki trūkumai del prenumerato pav: Gal kas iš prenumeratorių negauna laikraščio arba nevisus gavo Nr. Kreiptis raštu arba žodžiu: São Paulo, rua Bandeirantes 92. Caixa postal 1764.

Redakcija.

VAKARINIAI KIRPIMO KURSAI

Mokslas teoriškas ir praktiškas kirpimo, yra greitas ir sąžiningas sulyg naujausios mados. Sistema: amerikos, francūzų, anglų ir vokiečių.

Pamokos nuo 7 iki 9 v. v. Taip pat ten parduoama kojine siuvama mašina.

Kreiptis: L go Paisandu, 48. 4 aud.

Skaityk ir platink „Liet. Braz.“

Paieškau sesetę Magdaleną Grybauskaitę — Salaniene, apie kurią jau senai neturiu žinių. Žinantieji arba pati malonės atsilepti Caixa postal, 1764. S. Paulo.

O. Sungailienė.

Paieškau savo sūnų Antaną Kleinauską apie kurį daugiau kaip rietai laiko neturiu jokių žinių. Žinantieji arba jis pats malonės atsilepti. São Paulo, rua General Flores 58. Stanislava Kleinauskienė.

PASISKELBUS „LIETUVIS BRAZILIJŲJ“ Jūsų rytojūs bus užtikrintas.

Tik „LIETUVIS BRAZILIJŲJ“!!!

Vakariniai kursai

PROFESORIAUS V. KRLIŠS.

Dėstoma rubų kirpimas vyriškų ir moteriškų paskutinėmis anglų madomis Baigus išduodama Diplomas.

KAINOS PPIEINAMOS.

Priima nuo 14-17 19 iki 22 val. vakaro visoms dienoms apant šventadienių.

RUA VICTORIA, 2. S. Paulo.

Siuvėjas

J. ČIŽINAUSKAS iš Kauno

Siuvama naujausiomis madomis vyriški rūbai. Tautiečiams daroma didelė nuolaida.

Prašome kreiptis ir įsitikinti būsid visad patenkinti!

Kalbama: lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Rua Anhaia, 196, Nr. (Bom Retiro) Bondes: 53 ir 55.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE-NU IR ĮVAIRENYBIU!

L. K. Bandruomenės narių (parapijiečių)

žiniai!

Visais metrikacijos reikalais (kaip vedimų dokumentų sudarymu, krikšto), Kreiptis pas V a r g o n i n k ą šiomis dienomis: Antradieniais ir šeštadieniais nuo 13 — 21 v. (1 — 9 v. v.) rua Coronel Moraes, 64. (Visai netoli Šv. Antano bažnyčios) Klebono bute. O sekmadieniais, Šv. Antano bažnyčios raštūnėj, prieš ir po pamaldų.

Vargonininkas.

Lietuvė siuvėja

G. Radzevičienė.

Sulig užsakymu siuvu vilnonias ir kitoniskas moteriškas sukueles. Darbas švarus ir garantuotas.

Priimu nešiotas sukueles pertaisyti

RUA GENERAL RONDON Nr. 7. Bondė 13, 7, 35.

VILNIUS--mūsų širdis.

PIGIAUSIAS IR GREICIAUSIAS susisieikimas tik Agencia „HAMBURGO“

Laivokortės, vyzos į visas šalis. Parūpinama šamados iš Europos į Braziliją. Sąžiningas ir greitas patarnavimas visomis informacijomis. Interiore atsakinėjame ir raštu. São Paulo, L-go Sta Ephigenia 13, Tel. 4—1152. Atidaryta kasdien nuo 8 — 7½ v. v. Šventad. uždaryta. Kalba lietuviškai.

Per „Mūsų Vilnių“ į sostine Vilnių!

Nėra Lietuvoje kito tokio žurnalo, kuris eitų kas 10 dienų gražaus didelio formato 24 puslapių, yra tik vienas žurnalas «Mūsų Vilnius» «Mūsų Vilnius» gina Vilniaus reikalus, rašo kou plačiausiai Vilniaus vadavimo reikalais, deda daug gražių iliustracijų iš Pavergtosios ir Laisvosios Lietuvos. Jis atsidedęs seka Amerikos ir kitų kraštų lietuvių gyvenima.

«Mūsų Vilniuje» bendradarbiauja žymūs publicistai, rašytojai, kaip prof. M. Biržiška, V. Bičiūnas, Petras Babickas, K. Berulis, J. A. Herbaciuskas, Liūdas Gira, Liūdas Dovydenas, K. Inčiūra, Lazdynų Peleda — Lastauskienė, Vygandas — d-ras J. Purickis, Petras Ruseckas, d-ras Rutenbergas, Matas Šalčius, kan. J. Tumas-Vaižgantas, J. Ziminskas, prof. Z. Žemaitis, M. Aldonis ir visa eilė okupuotos Lietuvos rašytojų. Reda guoja V. Uzdavinys.

«Mūsų Vilnius» zengia tvirtai į penktus metus. Jame rasite gražiausios medžiagos, gražiausių straipsnių, gražiausių iliustracijų, visiems artimų minčių.

«Mūsų Vilnius» pigus žurnalas. Metams kainuoja 7 litai, pusmečiui — 4 litai. Užsieniouose — 20 litų.

Vieną numerį gausite nemokamai susipažinti. Kas surinks 6 prenumeratas, tas septintą gaus nemokamai.

Rašykite šiuo adresu: Kaunas, Daukanto g-vė. 3

SKAITYKITE IR PLATINKITE „LIETUVIS BRAZILIJŲJ“

JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKuose.

Laivų išėjimas į Europą

Siunčiame pinigus Lietuvoje ir į kitas pasaulio šalis apmokėdami vietiniam pašte doleriais ar kita valiuta, kaip nori siunčėjas. Perkame ir parduodame įvairią valiutą

Laivakortės.

Europa ir iš ten. Šamados. Kainos žemos. Patarnavimas sąžiningas ir greitas.

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA kurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100.000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai Įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

